

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025. – 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

ӘОЖ 316.647.5

СТУДЕНТТЕРДІҢ АИТВ/ЖИТС–МЕН ӨМІР СҮРЕТІН АДАМДАРҒА ДЕГЕН ӘЛЕУМЕТТІК КӨЗҚАРАСЫ

Аманкелдиева Айгерим Пиралиевна
Абушахметова Айниса Рахмановна

жаратылыстану–ғылыми пәндері кафедрасының студенттері
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ
Қостанай.қ., Қазақстан

Аңдатпа

АИТВ – заманауи қоғамның маңызды әлеуметтік мәселелерінің бірі. Алайда, жұқтырған адамдарға қатысты стигматизация мен стереотиптер әлі де кең таралған. Мақалада студенттердің АИТВ–мен өмір сүретін адамдарға деген көзқарасы зерттелді. Нәтижелер жастар арасында бұл тақырып бойынша білім бар болғанымен, стигматизация деңгейінің жоғары екенін көрсетті.

Түйінді сөздер: АИТВ, ЖИТС, стереотиптер, стигматизация, дискриминация.

Аннотация

ВИЧ – одна из актуальных социальных проблем современного общества. Однако стигматизация и стереотипы в отношении инфицированных людей остаются распространёнными. В статье изучено отношение студентов к людям, живущим с ВИЧ. Результаты показали, что, несмотря на наличие базовых знаний, уровень стигматизации среди молодежи остается высоким.

Ключевые слова: ВИЧ, СПИД, стереотипы, стигматизация, дискриминация.

Abstract

HIV is one of the pressing social issues of modern society. However, stigma and stereotypes against infected individuals remain widespread. This article examines students' attitudes toward people living with HIV. The results indicate that despite having basic knowledge, the level of stigma among young people remains high.

Key words: HIV, AIDS, stereotypes, stigmatisation, discrimination.

Кіріспе. 2023 жылы шамамен 1,3 миллион [1,0–1,7 миллион] адам АИТВ инфекциясын жұқтырды – бұл 2025 жылға дейінгі жаңа инфекциялардың 370 000 жағдайлық мақсатынан үш еседен астам көп. Шығыс Еуропа мен Орталық Азия, Латын Америкасы, Таяу Шығыс және Солтүстік Африка аймақтарында жаңадан АИТВ жағдайлары көбею үстінде [1]. Шығыс Еуропа мен Орталық Азияда жыл сайынғы жаңа ВИЧ инфекциясының жағдайлары өсіп келеді. 2023 жылы олардың саны 140 000 [120 000–160 000] жағдайға жетті, бұл 2010 жылмен салыстырғанда 20% артық. Аймақ 2030 жылға дейін СПИД–ті жою мақсаттарына жету жолынан айтарлықтай артта қалып отыр. Төрт ел – Қазақстан, Ресей Федерациясы, Украина және Өзбекстан – аймақта тіркелген барлық жаңа ВИЧ жағдайларының 92%–ын құрайды. Стигма, дискриминация, әлеуметтік теңсіздіктер және гендерлік зорлық–зомбылық АИТВ–ның алдын алу мен емдеуге қол жеткізуді қиындатады. Сауалнамалар жүргізілген 42 елде медиандық көрсеткіш бойынша адамдардың шамамен жартысы (47%) ВИЧ–пен ауыратын адамдарға дискриминациялық көзқарас ұстанатыны анықталды [2].

Мақсаты: Қостанай педагогикалық институтының жаратылыстану–ғылыми пәндері кафедрасы студенттерінің ЖИТС/АИТВ–мен өмір сүретін адамдарға қатысты білім деңгейі мен қарым–қатынасын зерттеу және әлеуметтік стигматизацияға ықпал ететін факторларды анықтау.

АИТВ–инфекциясы – прогрессивті антропоотикалық ауру, көбінесе қарым–қатынасқа түсу механизмі арқылы жұғады, айырықша иммундық жүйені оппортунистік инфекциялармен, қатерлі ісіктермен зақымдап, иммун тапшылығын тудырып, аутоиммундық реакцияларды пайда етеді [3].

Адамзат АИТВ/ЖИТС туралы хабардар бола бастауы салыстырмалы түрде жақындады. АИТВ–ның алғашқы жағдайы 1959 жылы Конгода тіркелді. 1968 жылы АҚШ–тың Сент–Луис қаласынан жасөспірім науқастан алынған мұздатылған қан мен тіндерде АИТВ анықталды. 1983 жылы француз вирусологы Л. Монтанье АИТВ–ны алғаш рет париждік гомосексуал даяшының лейкоциттерінен бөліп алды, вирус Лимфаденопатия ассоциацияланған вирус (LAV) деп аталды [4].

ЖИТС–тің қоздырғышы сыртқы ортада тұрақсыз, 56 С температурада 30 минут ішінде жойылады, ал 70–80 С температурада 10 минут ішінде этил спиртімен, эфирмен, ацетонмен және 1% глютамалдегид ерітіндісімен инактивацияланады. АИТВ1 және АИТВ2 лимфоциттерде 5–8 жыл латентті күйде болады. Олардың белсенділігіне вирустар, микробтар және паразиттер ықпал етеді. Клиникалық белгілері: асқорыту мүшелері зақымдануы, кандидоз, салмақтың түсуі, дисфагия, диарея, анустың герпесі, терінің капоши саркомасы және ОЖЖ зақымдануы [5].

2012 жылдың басында Қазақстанда АИТВ жұқтырған 17 763 адам ресми тіркелген, оның ішінде олардың 70,1%–ы ерлер, 27,6%–ы әйелдер, 14 жасқа дейінгі балалар – 2,1%. Қазақстанда жұқтырудың негізгі жолы көптеген көрші елдердегідей болып табылады инъекциялық есірткі тұтыну сақталып отыр, бұл ретте гетерозиготалы трансмиссия үлесінің өсуі жалғасуда. Қазақстанда басым АИТВ нұсқаларын молекулярлық зерттеу 1999–2001 жылдары жүргізілді және 2002 жылы көрсетілгендей, солтүстікте елдің өңірлері (Қарағанды, Павлодар) және Алматы қаласында А, яғни А кіші түрінің А–1 А нұсқасының IDU–А нұсқасы басым болды. 2009 жылы АИТВ–инфекциясы бар науқастардан қанның 50 сынамасы жиналды. Корреляция еркек/әйел адам 30:20 болған. 12 науқастың 24%, 37 (74%) адам ИЕТ тобына жатқызылды [6].

Халықтың білімі мен әлеуметтік–экономикалық детерминанттардың жағдайы да үлкен маңызға ие. АИТВ–инфекциясының берілу ықтималдығы: қан құю кезінде 93 %, анадан балаға 23 %, инелерді бөлісу 0,6 %, гетеросексуалды байланыс кезінде 26 %. Сауалнамаға қатысқан Цинский университеті АИТВ жұқтырған адамдарға көмек көрсетуге деген жанашырлық пен сыйластықтың жоғары деңгейін көрсетті. Алайда, АИТВ жұқтырғандармен қарым–қатынас жасаудың нақты тәжірибесін алу ықтимал инфекциядан қорқу бірнеше есе өсті, бұл білімнің жеткіліксіздігімен бірге АИТВ жұқтырғандарды стигматизациялаудың ең үлкен ықтималдығын қалыптастыруға әкелді V курс студенттері. VI курс студенттері АИТВ жұқтырған адамдарға стигматизация көрсетуге ең аз бейім болды. АИТВ–инфекциясы мәселелері бойынша білімді кеңейту және тереңдету дәрігерлердің АИТВ жұқтырған адамдарды стигматизациялау және кемсіту деңгейін төмендету бойынша күресте ағарту маңызды орын алатынын растайды [7].

Дискриминация – бұл адам құқықтарының бұзылуы, халықаралық құқықпен тыйым салынған. ВИЧ контекстінде бұл адамның нақты немесе болжамды ВИЧ–статусына байланысты әділетсіз қарым–қатынас болып табылады, ол тәуекелдерді арттырып, эпидемияның таралуына ықпал етеді [8].

Материал және әдістер. Зерттеу Google формасында сауалнама түрінде жүргізілді. Сауалнамаға А.Байтұрысов атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө. Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының жаратылыстану–ғылыми пәндері кафедрасының 1–4–курс студенттері қатысты. Сауалнамаға барлығы 98 студент, оның ішінде 1–курс студенттері – 26,2 курс студенттері – 11,3 курс студенттері – 39 және 4–курс студенттерінің саны 22 болды.

Зерттеуде Тимченко О.Л., Федькина Ю.А., Цветкова Е.Г., Затевалов А.М., Байракова А.Л. және Гарбузов А.А. авторларының «Медициналық университет студенттерінің ВИЧ жұқтырған адамдарды стигматизациялау және кемсіту мәселелері бойынша сауалнама нәтижелерін талдау» атты мақаласынан алынған сұрақтар пайдаланылды. Сауалнама 12 жабық сұрақтан тұрды, олар АИТВ–инфекциясы туралы тұрмыстық деңгейдегі бастапқы білімді тексеруге арналған, сондай–ақ АИТВ/ЖИТС–мен өмір сүретін адамдарға қатысты дискриминациялық қатынастардың бар–жоғын немесе олардың қалыптасу мүмкіндігін бағалауға мүмкіндік беретін сұрақтар болды.

Нәтижелер және талдаулар. Сауалнаманың бірінші сұрағы: «АИТВ(СПИД) жұқтырған адам басқа жұқтырмаған адамдармен қандай іс–әрекеттер жүргізе алмайды?» болды. Қатысушылардың 37,1% АИТВ жұқтырғандардың медициналық мекемелерде жұмыс істеуі тиіс емес деп есептейді, ал 48,5% ортақ ыдыстарды пайдалануды дұрыс емес деп санайды. 62,9% құшақтасу мен сүйісуге тыйым салынғанын айтады, ал 40,2% бассейнде жүзуді қауіпті деп есептейді. Бұл нәтижелер қоғамда АИТВ жұқтырғандарға қатысты стереотиптердің әлі де сақталып отырғанын көрсетеді.

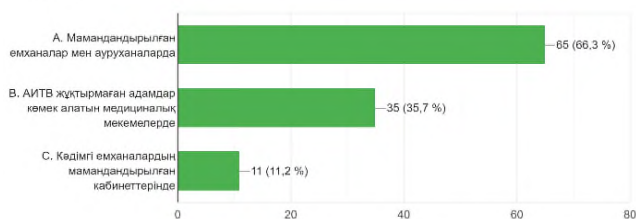
Екінші сұраққа қатысушылардың 44,9% АИТВ жұқтырған адамға сабырлы қарайтынын белгіледі, бұл қорқыныштың төмендегенін көрсетеді. 23,5% қатысушылар тез кетуге тырысатынын мәлімдеді, бұл ВИЧ–ке қатысты қорқыныш пен теріс көзқарастың бар екенін көрсетеді. 39,8% қатысушылар басқаларға АИТВ жұқтырған адаммен байланыста болмауға кеңес береді, бұл стигматизацияның сақталғанын білдіреді.

1 – Сурет. Сауалнаманың екінші сұрағының нәтижесі

Сауалнаманың үшінші сұрағы: «АИТВ жұқтырған адамдар негізгі аурудың профилінен тыс медициналық көмекті қайдан алуы керек?» болды. 66,3% студенттер АИТВ жұқтырғандар мамандандырылған емханалар мен ауруханаларда көмек алуы керек деп санайды. 35,7% АИТВ жұқтырмаған адамдар көмек алатын медициналық мекемелерде көмек алуды қолдайды. Тек 11,2% кәдімгі емханалардың мамандандырылған кабинеттерін дұрыс деп санайды. Бұл нәтижелер АИТВ жұқтырғандардың ерекше күтім мен мамандандырылған медициналық көмекке қажеттілігін көрсетеді.

3. АИТВ жұқтырған адамдар негізгі аурудың профилінен тыс медициналық көмекті қайдан алуы керек?
98 жауап

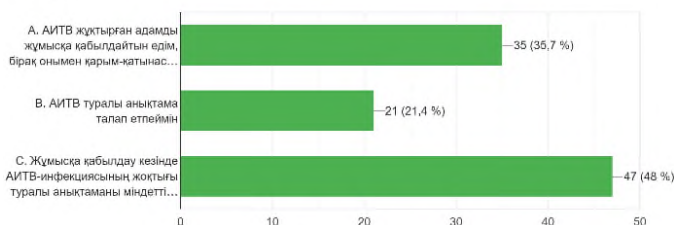
2 – Сурет. Сауалнаманың үшінші сұрағының нәтижесі

Сауалнаманың төртінші сұрағы: «Егер сіздің отбасыңыздың мүшесі АИТВ жұқтырған болса, не істер едіңіз?» болды. 66% студенттер АИТВ жұқтырған отбасы мүшесін бөлек орналастырса да, қамқорлық көрсетуді жалғастыра еді деп жауап берді. 35,1% олармен бір үйде тұруды жалғастыра еді. Ал 5,2% отбасы мүшесімен кездеспеуге тырысып, 9,3% ақпаратты құпия ұстайтындарын айтты. Бұл көрсеткіштер АИТВ жұқтырған адамдарға қатысты қоғамдағы қорқыныш пен сақтықтың әлі де бар екенін көрсетеді.

Сауалнаманың бесінші сұрағы: «АИТВ жұқтырған әйел жұқтырмаған ер адаммен некеге тұрмауы керек» деген тұжырыммен келісесіз бе? 30,9% студенттер бұл тұжырыммен келіседі, бұл АИТВ жұқтырған әйелдерге қатысты теріс стереотиптердің және қоғамда қалыптасқан сақтықтың бар екенін көрсетеді. 48,5% студенттер жұбайына АИТВ жайлы хабарлауы тиіс деп санайды, бұл ашықтықтың және ақпараттандырудың маңызды екендігін көрсетеді. Сонымен қатар, 54,6% студенттер некеге тұрмас бұрын АИТВ тестілеуін талап етеді, бұл адамдардың денсаулығына қатысты жауапкершілікті арттыруға бағытталған көзқарасты білдіреді.

Сауалнаманың алтыншы сұрағы: Егер сіз АИТВ–инфекциясына міндетті тексеруді қажет етпейтін қызмет саласында жұмыс беруші болсаңыз, қалай әрекет етер едіңіз? 35,7% студенттер АИТВ жұқтырған адамды жұмысқа қабылдауға келіседі, бірақ оның міндеттерін орындау барысында бұл фактіні ескеруді ұсынады. Бұл көрсеткіш жұмыс орындарында АИТВ туралы ақпараттың ашық әрі түсінікті болмауы мүмкін екенін көрсетеді. 21,4% студенттер АИТВ туралы анықтама талап етпейді, бірақ 48% студенттер АИТВ тестінің міндетті екендігін айтып, жұқтырған адамдарды жұмысқа қабылдамайтынын көрсетеді. Бұл жұмыс орындарында АИТВ жұқтырған адамдарға деген сенімсіздіктің жоғары екенін көрсетеді.

6. Егер сіз АИТВ–инфекциясына міндетті тексеруді қажет етпейтін қызмет саласында жұмыс беруші болсаңыз, қалай әрекет етер едіңіз?
98 жауап

3 – Сурет. Сауалнаманың алтыншы сұрағының нәтижесі

Сауалнаманың жетінші сұрағы: АИТВ жұқтырған адам әлі де қандай салада қызмет көрсете алмайды деп ойлайсыз? 63,9% студенттер медициналық салада АИТВ жұқтырған адамдардың жұмыс істеуін дұрыс емес деп санайды, бұл кәсіби

стандарттар мен қауіпсіздік шараларына деген жоғары талаптардың бар екенін білдіреді. 42,3% студенттер шаштараз бен азық-түлік дүкендерінде жұмыс істеу мүмкін еместігін айтады, бұл оларда вирус таралуы мүмкін деген алаңдаушылық туғызады. 44,3% мектепте және университетте сабақ беруге қарсы, бұл АИТВ жұқтырған адамдарға қатысты педагогикалық салада да сенімсіздік пен кемсітушілік бар екенін көрсетеді. 20,6% жаттықтырушылық қызметте жұмыс істей алмайтынын айтады, бұл физикалық белсенділіктің қауіптілігі туралы түсініктерден туындаған болуы мүмкін.

Сауалнаманың сегізінші сұрағы: АИТВ жұқтырған науқастарға қатысты дәрігердің міндеттері туралы келесі талаптардың қайсысы дұрыс деп ойлайсыз?

Қатысушылардың көпшілігі дәрігердің АИТВ–статусына қарамастан асептика мен антисептика ережелерін сақтауы тиіс деп санайды. Бұл АИТВ жұқтырған науқастармен жұмыс істеу кезінде санитарлық–гигиеналық шаралардың маңызды екендігін көрсетеді. Сонымен қатар, дәрігерлердің инфекцияның берілу жолдарын түсінуі (51,5%) және инфекцияның таралмауына шаралар қолдануы (43,3%) қажеттігі туралы жауаптар да жоғары болды. Бірақ дәрігердің науқастың диагнозын туыстарына хабарлау мәселесіне қатысты пікірлер әртүрлі: тек 32% қатысушылар мұндай әрекетті дұрыс деп санайды.

Сауалнаманың тоғызыншы сұрағы: Көп жағдайда АИТВ жұқтырғандар кімдер? Бұл сұраққа қатысушылардың көбі (68%) АИТВ жұқтырғандардың жезөкшелер мен тұрақсыз өмір салтын ұстанушылар екенін айтады. Бұл қоғамда АИТВ–ға қатысты қалыптасқан стереотиптердің әлі де күшті екенін көрсетеді. 45,4% қатысушылар АИТВ жұқтырғандардың негізінен нашарлар екенін атап өтті. Тек 14,4% қатысушылар АИТВ жұқтырғандардың қарапайым адамдар болуы мүмкін деп санайды, бұл аурудың тек әлеуметтік осал топтармен байланысты екендігін көрсетеді.

Сауалнаманың оныншы сұрағы: АИТВ жұқтырған әйел баланың инфекциясын болдырмау үшін қандай шаралар қабылдауы керек деп ойлайсыз? Қатысушылардың көпшілігі (66%) АИТВ жұқтырған әйелге арнайы дәрілер қабылдауды қажет деп санайды. Бұл АИТВ жұқтырған әйелдердің вирусын емдеуде медициналық қолдаудың маңызды рөлін көрсетеді. Сонымен қатар, 44,3% қатысушылар емшек сүтімен емізуден бас тартуды дұрыс деп санайды, ал 25,8% кесарь тілігін жасауды қажет деп есептейді. Бұл шаралар анадан балаға инфекцияның берілуін болдырмау үшін ұсынылатын әдістердің бірқатарын көрсетеді.

Сауалнаманың он бірінші сұрағы: АИТВ–инфекциясын қалай жұқтыруға болады? Қатысушылардың басым көпшілігі (80,4%) АИТВ жұқтырған адаммен жыныстық қатынас арқылы жұғуы мүмкін деп санайды, бұл вирус негізгі түрде жыныстық жолмен берілуін көрсетеді. 64,9% қан құю немесе шприцті қайта пайдалану арқылы жұқтыруды мүмкін деп есептейді. АИТВ жұқтырған анадан балаға жұғу мүмкіндігін 49,5% қатысушы білдірді. Ал инфекцияның сілекей, зәр және көз жасы арқылы тарауы туралы пікірлер аз, бұл оны жұқтыру жолдары бойынша әлі де бұрыс түсініктердің бар екендігін білдіреді.

Сауалнаманың он екінші сұрағы: АИТВ–инфекциясын жұқтыру қаупі жоқ жағдайларды белгілеңіз. Қатысушылардың көпшілігі (60,8%) АИТВ жұқтырған адаммен жыныстық қатынасқа түспей сөйлесудің қауіпсіз екенін айтады. 44,3% қол алысу арқылы жұқтыру қаупі жоқ деп санайды. Басқа жағдайлар, мысалы, есірткі қолдану немесе сүйісу, АИТВ жұқтыру қаупі бар деп қабылданған, бірақ олардың қатысушылар арасында аз болғаны байқалады, әсіресе сүйісу кезінде жұқтыру қаупі жоқ деп санаушылар тек 8,2%–ды құрайды.

Қорытынды. Зерттеу нәтижесінде студенттердің АИТВ/ЖИТС тақырыбына деген көзқарасында қайшылықтардың бар екені анықталды. Базалық білімдері

болғанымен, студенттер арасында бұл ауру және АИТВ жұқтырған адамдар туралы теріс пікірлер мен стереотиптер сақталып отыр. Алынған мәліметтер студенттер арасында мифтерді жоюға және стигматизация деңгейін төмендетуге бағытталған жүйелі ағартушылық жұмыстың қажеттілігін айқындайды. Ғылыми деректерге негізделген төзімділікке үйрету бағдарламаларын енгізу инклюзивті және хабардар қоғам қалыптастыруға ықпал ете алады. ВИЧ негізінен осал топтар арасында таралады, бірақ алдын алу мен емдеуге мемлекеттік қолдау деңгейі төмен, ал қамту жеткіліксіз [9].

Әдебиеттер тізімі:

1. UNAIDS DATA 2024. Geneva: Joint United Nations Programme on HIV/AIDS; 2024. Licence: CC BY–NC–SA 3.0 IGO. (https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/data-book-2024_en.pdf)
2. The urgency of now: AIDS at a crossroads. Geneva: Joint United Nations Programme on HIV/AIDS; 2024. Licence: CC BY–NC–SA 3.0 IGO. (https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2024-unaids-global-aids-update_en.pdf)
3. Евзельман М.А., Снимщикова И.А., Королева Л.Я., Камчатнов П.Р. Неврологические осложнения ВИЧ-инфекции. // Журнал неврологии и психиатрии им. С.С. Корсакова. 2015;115(3):89-93.
4. Красильникова И.В., Пешикова М.В. История возникновения проблемы ВИЧ / СПИДА
5. Журавлева М.С., Скворцов В.В. Принципы диагностики и лечения ВИЧ-инфекции. 2016г.
6. Лаповок И.А., Лага В.Ю., Казеннова Е.В., Васильев А.В., Дзисюк Н.В., Утегенова А.К., Абишев А.Т., Тукеев М.С., Бобкова М.Р. Молекулярно-эпидемиологический анализ ВИЧ-1 в Казахстане в 2009 – 2013 гг. 2015 жыл
7. Тимченко О.Л., Федькина Ю.А., Цветкова Е.Г., Затевалов А.М., Байракова А.Л., Гарбузов А.А. Анализ результатов анкетирования студентов медицинского вуза по вопросам стигматизации и дискриминации ВИЧ-инфицированных. 2024
8. Global AIDS Monitoring 2024: Indicators and questions for monitoring progress on the 2021 Political Declaration on HIV and AIDS. Geneva: Joint United Nations Programme on HIV/AIDS; 2023(https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/global-aids-monitoring_en.pdf)
9. Информбюро. Более 30 тысяч человек в Казахстане живут со статусом ВИЧ: почему статистика растет и что с этим делать (<https://informburo-kz.turbopages.org/informburo.kz/s/stati/bolee-30-tysyac-celovek-v-kazaxstane-zivut-so-statusom-vic-pocemu-statistika-rastyot-i-cto-s-etim-delat>)

УДК 376.112.4

КАК ПОСТРОИТЬ ЭФФЕКТИВНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО РОДИТЕЛЕЙ И УЧИТЕЛЕЙ В ШКОЛАХ С ИНКЛЮЗИВНЫМ ОБРАЗОВАНИЕМ

Әшім Аружан Мақсұтқызы

магистрант педагогического факультета
выпускающей кафедры дошкольной
и психоло-педагогической подготовки
Карагандинского университета им. Е.А. Букетова
г. Караганды, Казахстан

Аннотация

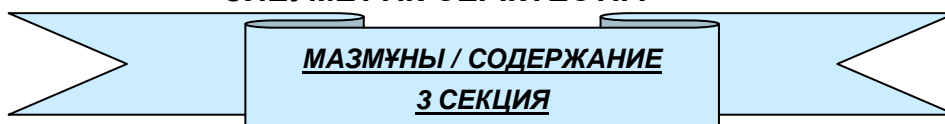
В статье рассматриваются методы к построению эффективного сотрудничества между родителями и учителями в школах инклюзивным образованием. Описаны основные принципы сотрудничества, формы и методы взаимодействия.

Ключевые слова: инклюзивное образование, сотрудничество родителей и учителей, формы взаимодействия, барьеры взаимодействия, методы преодоления, дети с ООП.

Аңдатпа

Мақалада инклюзивті білім беретін мектептерде ата-аналар мен мұғалімдердің тиімді ынтымақтастығын құру әдістері қарастырылған. Ынтымақтастықтың негізгі принциптері, өзара әрекеттесу формалары мен әдістері сипатталған.

**ТӘРБИЕ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ОТБАСЫНЫҢ, МЕКТЕПТІҢ ЖӘНЕ ҚОҒАМНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІГІ**

**СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО СЕМЬИ, ШКОЛЫ И ОБЩЕСТВА
В ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

Абдулина Айгуль Сапарғалиевна, Дошанова Жанна Жумағалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в процессе воспитания	1377
Абелева Диана Дархановна	Социальное партнерство – ключ к успешному воспитанию	1382
Агеева Анастасия Анатольевна	Социальное партнёрство дошкольной организации и семьи: современные подходы	1385
Aidarbekova Rauana Kairatbekovna, Kuatova Aigul Ainabekovna	Cooperation between the family and the educational system in bringing up the new generation	1388
Айткужина Меруерт Оразбековна	Қазіргі отбасы тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолдану ерекшеліктері	1394
Айтпаева Алия Богдановна, Тоғусаева Ажаргуль Казийкановна	Қазіргі заманғы тәрбие әдістерін балалардың әлеуметтік үрдіске тұлғалық қалыптасуы үшін отбасыларда қолдану	1400
Альжанова Айгуль Муратовна, Фаустова Елена Геннадьевна	Взаимодействие учителя с родителями в рамках факультативных занятий: пути развития и поддержки учащихся	1403
Альмаганбетова Макпал Кайратовна, Борибаев Айбар Кайржанович	Ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеуде ұлттық құндылықтар басты құрал ретінде	1407
Аманкелдиева Айгерим Пиралиевна, Абушахметова Айниса Рахмановна	Студенттердің аитв/житс–мен өмір сүретін адамдарға деген әлеуметтік көзқарасы	1412
Әшім Аружан Мақсұтқызы	Как построить эффективное сотрудничество родителей и учителей в школах с инклюзивным образованием	1417
Бабалиева Азиза Бауыржановна	Тиімді білім беру үшін отбасы, мектеп және қоғам арасында мықты серіктестік құру	1421
Байбулатова Айгуль Жакеновна	Психолого–педагогические аспекты социального партнерства между семьей и колледжем в рамках программы «Біртұтас тәрбие»	1424

3 СЕКЦИЯ

Баймагамбетова Дана Сабитовна, Дамбаулова Асемгуль Сериковна	Единство семьи, школы и общества в воспитании младших школьников	1429
Баймусина Ляззат Ибраевна Ундимисова Кульпаш Сейтпековна	Современные подходы к взаимодействию школы дополнительного образования с семьей: преодоление барьеров и создание гармоничного сотрудничества	1432
Барабаш Ольга Ивановна	Влияние семейного окружения на развитие детей и роль социального педагога в поддержке семей	1435
Бегежанова Райхан Карымжановна	Мектеп пен отбасының өзара әрекеттесуі ерекше білім беру қажеттіліктері бар баланың мектеп ортасына сәтті бейімделу факторы ретінде	1439
Бектемір Динара Қызырбекқызы	Тәрбие үдерісіндегі отбасы, мектеп және қоғамның өзара әрекеттестігі: әлеуметтік серіктестіктің маңызы мен тиімділігі	1443
Бельшева Ирина Николаевна Булатова Резида Гадынановна	Роль социального партнерства семьи, школы и общества в формировании воспитательного процесса: взаимное влияние и поддержка в воспитании гармоничной личности	1447
Бельская Татьяна Александровна, Бельский Денис Геннадьевич	Партнёрство семьи, школы и общества как фактор воспитания	1450
Бобрицкая Елена Анатольевна, Зайцева Елена Васильевна	Единство усилий: роль партнерства в воспитательной деятельности	1454
Букаева Шынар Калияскеровна	Бала тәрбиесінде мектеп пен ата–ананың ынтымақтастық қарым – қатынасы	1458
Бургард Маргарита Сергеевна, Пролыгина Динара Куанышбаевна	Совместное сотрудничество – путь к успеху	1463
Возная Екатерина Викторовна, Мычко Елена Ивановна	Социальное партнерство семьи и педагогов в детском саду	1467
Войкин Александр Андреевич, Горбаленко Кристина Дмитриевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1471
Волошенко Наталья Ивановна, Засименко Ольга Викторовна	Социальное партнерство в процессе реализации воспитательных задач: опыт работы сельской малокомплектной школы	1475
Габдуллина Айгуль Тугельбаевна, Ормамбекова Асель Кайратовна	Оқушылардың тәрбиесіндегі отбасы, мектеп және әлеуметтік қоғамның рөлі	1480

3 СЕКЦИЯ

Галиуллина Жулдызай Зарлыковна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1485
Глушкова Евгения Сергеевна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1488
Грабовенко Елена Валентиновна	Основы финансовой грамотности для школьников: как управлять своими деньгами?	1491
Губарь Светлана Владимировна, Арбагулова Асель Кабдуалиевна	Воспитание в единстве: роль партнёрства семьи, школы и общества	1496
Даумова Батима Бексултановна, Бексултанова Аягуз Кадырбековна	ЖОО – да тәрбие жүйесін оқытуда тәрбиенің мәні және құрылымы	1500
Джабага Динара Тлеубергеновна	Социальное партнерство семьи, школы и общества как успешное условие формирования семейных ценностей	1505
Дмитровская Татьяна Владимировна	Социальное партнерство как основа воспитания нового поколения	1509
Досжанова Алмагуль Асылкановна, Есетова Роза Еркебулановна	Ы. Алтынсарин мұрасы: балаларға кітап оқытудың құндылығын сезіндіру жолдары	1514
Дуйсенбаева Кымбат Ахметқызы	Әлеуметтік серіктестік негізінде баланың дамуын қолдау: мектеп психологының рөлі	1517
Дусмагамбетова Динара Канатовна, Шинибекова Гульшат Сайлаукановна	Партнерское взаимодействие семьи и школы	1521
Дуспаева Гульмира Джамбуловна, Горобец Елена Васильевна	Сотрудничество семьи и школы – залог успешного решения задач воспитания школьников	1526
Дьяченко Наталья Валентиновна	Социальное партнерство: гармония традиций и инноваций в воспитании	1529
Дюсембаева Аксамал Сергазиевна, Баймағамбетова Динара Еркімбайқызы	Құндылыққа негізделген тәрбиені іске асырудағы педагог пен ата–ананың өзара ықпалдастығы	1534
Жакупова Багитжамал Габитовна, Сейлова Ляззат Алдабергеновна	Отбасылық құндылықтарды қалыптастырудағы мектептің рөлі	1538
Жамбулова Айгуль Жакановна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1543
Жанғалиева Роза Есимхановна, Жукенова Гулпара Балтабаевна	Формирование цифрового аутизма у детей: причины и последствия	1547

3 СЕКЦИЯ

Жантлесова Мадина Хамзаевна, Омарова Гульсана Ержигитовна	Өскелең ұрпақты тәрбиелеуде отбасы мен мұғалімнің өзара байланысының маңыздылығы	1511
Жанулу Асель Алексеевна, Абильгазина Жанар Тулегеновна	Создание единого воспитательного пространства: сотрудничество семьи и школы	1555
Жетписбаева Айсылу Айратовна Абдиркенова Ақбидаш Капановна	«Ақпараттық мәдениет» ұғымының мәні мен мазмұнына ғылыми теориялық шолу	1561
Жихарева Татьяна Борисовна, Тусова Айгуль Аманжоловна	Вовлечение родителей в процесс детского развития, воспитания и обучения	1565
Жобалаева Карлыгаш Темиржановна, Демесенова Татыгуль Туяковна	Бала тәрбиесіндегі ажырамас үштік одақ: отбасы, мектеп, қоғам	1569
Жумабекова Аида Асановна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями	1572
Жумагалиева Асем Амиржановна, Рамазанова Салтанат Кинаевна	Триада воспитания: взаимодействие родителей, педагогов и социума	1576
Ибрагим Айдос Ерболұлы, Мамбеталина Алия Сактагановна	Влияние социальных сетей и онлайн–коммуникации на раннее выявление зависимостей у подростков: возможности и риски	1579
Идрисова Жанна Жакановна	Взаимодействие воспитателя и родителей в процессе профессионального самоопределения старшеклассников	1583
Иманкулова Шолпан Аскарловна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	1586
Каленова Гульбарам Сартайқызы	Күш–жігердің бірлігі: отбасы–мектеп– қоғам – жеке тұлғаны тәрбиелеудегі маңызды рөлі	1590
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Особенности реализации социального партнерства в образовании	1593
Камзинова Гульжанна Оралбековна	Роль социального партнерства между семьей, школой и обществом в формировании ценностных ориентиров и воспитании личности ребенка в условиях современного общества	1597
Кандалина Татьяна Валентиновна	Воспитывающая среда на основе сотрудничества семьи и школы	1601
Каппасова Шамшырак Еркиновна	Тәрбие процесінде отбасы, мектеп және қоғам арасындағы өзара әрекеттесудің маңыздылығы	1605

3 СЕКЦИЯ

Карибаева Ганди Токтаровна, Мухамедкалиева Бибигуль Марденовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның елеуметтік серіктестігі	1609
Кенжетаева Карлыгаш Амангелдіқызы, Туканова Айгерим Кайратовна	Мектепке дейінгі білім беру процесіндегі психолог пен тәрбиешілердің өзара әрекеттестігі	1612
Кенжетай Айман Үсенқызы	Поддержка родителей в условиях развода: социальное партнерство между семьей, школой и обществом	1616
Кенжина Бахиткуль Казеновна	От семьи к обществу: путь воспитания через партнерство	1619
Клещенкова Алина Андреевна, Щеглова Наталья Михайловна	Взаимодействие семьи, школы и общества как основа эффективного воспитания	1622
Козлова Светлана Павловна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1626
Колесник Ирина Сергеевна	Модели социального партнерства в воспитательной деятельности: примеры успешных практик и программ, направленных на объединение усилий всех участников воспитательного процесса	1631
Колмурзинова Балжан Токторбаевна, Ерденова Назгуль Бабашевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1635
Комиссарова Елена Александровна, Ахметбекова Жанар Сайлаубайқызы	Интеграция дошкольного образования в единое образовательное пространство	1638
Криштова Надежда Сергеевна, Лясота Владислава Вячеславовна	Использование инновационных форм работы с родителями воспитанников в условиях реализации проекта «Үндестік»	1642
Кусаинова Карлыгаш Есенгельдыновна, Ануфриева Арина Васильевна	Социальное партнерство семьи и школы в сфере воспитания: векторы взаимодействия	1646
Кушкинбаева Асем Серикбаевна, Кущугулова Асель Маулетовна	Взаимодействие школы и семьи в процессе раннего самоопределения учащихся при выборе профессии	1650
Қылышбекова Айдана Қылышбекқызы	Баланы психологиялық әл–ауқатын қалыптастырудағы қоғамның, мектептің және отбасының рөлі	1656
Лемехова Вера Константиновна	Инклюзивное образование: роль партнёрства в интеграции детей с особыми образовательными потребностями	1659
Липинская Евгения Эдуардовна Танасейчук Светлана Владимировна	Взаимодействие семьи и школы: проблемы и пути решения	1662

3 СЕКЦИЯ

Майленова Аида Аяшевна	Синергия воспитания: Альянс семьи, школы и общества для гармоничного развития ребенка	1667
Макаева Жанара Ашимовна	Роль социального партнерства в практике учителя казахского языка в детском саду	1670
Маканова Анар Жарулловна	Педагогические условия становления позитивного отношения учащегося к окружающему миру	1674
Маканова Гульнара Исенкильдаевна, Ахмадиева Макпал Бейсембаевна	Роль семьи, колледжа и предприятий в формировании профессиональных навыков студентов	1679
Маралбаева Жалынсын Ульмесхановна, Фатеева Юлия Юрьевна	Единство в воспитании: социальное партнерство семьи, школы и общества как ключ к развитию молодежи	1682
Махмутова Мархаба Даулетжановна, Молдахметова Алия Досымбековна	Исследование влияния метода ТРИЗ на развитие креативного мышления учащихся 7 классов на уроках искусства	1685
Мендаулетова Нургуль Шамбиловна, Мендаулетов Алмаз Турсунбаевич	Тәрбиелік үдерісті арттыру ретінде отбасы мен мектеп арасындағы әлеуметтік серіктестік	1690
Молдабекова Нургул Рахимжановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1695
Молдабекова Сандугаш Кайрхановна, Сыздыкова Баян Рамазановна	Профессиональное становление студентов в современных условиях вуза	1698
Моренко Иван Михайлович, Магун Татьяна Ярославовна	Комплексное физическое воспитание в реабилитации людей с ограниченными возможностями	1701
Муравьева Людмила Александровна, Михайлова Ксения Борисовна	Родительству стоит учиться! Родительству стоит учить!	1704
Мурзагалиева Алия Абдулловна, Калинина Анастасия Александровна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в деятельности вечерней школы	1709
Мустафинов Дархан Батырханович, Чемоданова Галина Иосифовна	Корреляция между академической успеваемостью и профессиональной готовностью подростков	1712
Новолодская Елена Геннадьевна, Бажин Павел Борисович	Сотрудничество семьи и школы по развитию учебной мотивации младших подростков	1716
Нургожина Гульзира Абикеновна	Білім беру қызметіндегі отбасының, мектептің, қоғамның әлеуметтік серіктестігінің маңызы	1720

3 СЕКЦИЯ

Оводнева Софья Владимировна	Сотрудничество семьи, образовательных учреждений и общественных молодёжных организаций в области профилактики негативного воздействия цифровой среды	1723
Олексюк Тамила Владимировна, Варварова Оксана Фанильевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1727
Омельчук Анна Михайловна, Бауэр Анастасия Владимировна	Взаимодействие семьи и школы как фактор успешной социализации ребёнка	1730
Панькова Светлана Леонидовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества: проблемы, возможности сотрудничества и перспективы	1733
Пензина Нина Александровна	Синергия воспитания: роль семьи, школы и общества в формировании личности	1739
Пірімбетова Манат Оразәліқызы	Мектеп логопедінің рөлі: балалардың тілдік дағдылары мен әлеуметтік бейімделуін дамыту	1743
Полторацкая Алёна Юрьевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к гармоничному развитию личности	1747
Пращур Марина Валерьевна	Вместе к успеху: партнёрство семьи, школы и общества	1750
Сабитова Асия Азирхановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1754
Сакенова Зарина Аскарровна, Даненова Аида Сайрановна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1758
Салыков Амангельды Сапышович, Зубко Наталья Николаевна	Создание условий для формирования основы профессионального самоопределения обучающихся дополнительного образования во взаимодействии с семьей и школой	1761
Сарсенбаева Жанат Каратаевна	Взаимодействие семьи и школы	1764
Сауекенова Айнур Галымовна, Султанова Асылай Галымовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1768
Сафина Лариса Владиславовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1774
Сейткалиева Айна Султангалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в воспитательном процессе	1779
Серкешбаева Гүлжанат Нұрмағамбетқызы	Тұлға қалыптастырудағы фольклордың тағылымдық мәні	1784
Серова Людмила Валерьевна	Синергия воспитания: школа, семья, общество	1787
Сияфутдинова Зарина Фангатовна	Активное сотрудничество с родителями в	1793

3 СЕКЦИЯ

	детском саду с использованием интерактивных технологий через работу школы ПАП	
Султанова Ажар Каиргельдиновна, Лазаренко Дарья Дмитриевна	Организация работы с семьёй по патриотическому и нравственному воспитанию младших школьников с использованием ИКТ	1796
Сынабаева Акмарал Мусатраковна	Отбасы мен мектеп арасындағы байланыс: тәрбие процесіндегі өзара түсіністік пен қолдау	1800
Тойбазарова Марал Аймаганбетовна	Ғылыми–педагогикалық консалтинг педагогтердің кәсіби дамуын сүйемелдеу құралы ретінде: тәжірибе, проблемалар мен бағыттар	1804
Трухан Наталья Олеговна, Алабаева Сымбат Кайркеновна	Взаимодействие семьи и школы в воспитательной деятельности	1807
Тулбаева Алия Фазылхановна, Шинкаренко Вера Ивановна	Социальное партнёрство семьи и школы в воспитательной деятельности	1811
Унасбаева Гульжан Алгабековна	Проблемы человеческой природы в произведениях Адольфа Арцишевского	1816
Уразбекова Кульбарам Жаксылыковна	Социальное партнерство дошкольной организации с родителями воспитанников	1819
Уралбаев Амагельды Абишевич, Клопоцкая Любовь Васильевна	Развитие интеллектуальных и творческих способностей учащихся начальных классов посредством обучения игре в шахматы	1823
Фатхудинова Ирина Владимировна	Безопасность труда начинается с детства	1826
Хайруллина Оксана Нурулловна, Хайруллин Хикмэт Нуруллович	Организация психолого – педагогической информационно – просветительской деятельности с представителями родительской общественности в вопросах семейного воспитания	1830
Харченко Ольга Геннадьевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к успешному воспитанию детей	1835
Хилимончик Наталья Александровна	Сотрудничество школы и семьи в развитии у младших школьников интереса к чтению	1838
Чайка Камила Юрьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Готовность ребенка к обучению в школе как психолого–педагогическая проблема	1841

3 СЕКЦИЯ

Шалгимбеков Айбек Батырханович	Формирование функциональной грамотности обучающихся посредством исторического краеведения	1846
Шатских Анастасия Александровна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1849
Шахматова Анастасия Ивановна, Мехова Галина Францевна	Взаимодействие семьи, школы и общества в воспитании ребенка с особыми образовательными потребностями	1852
Швец Наталья Алексеевна, Попова Ольга Викторовна	Инновационные среды и технологии воспитательной деятельности: партнерство профессиональной образовательной организации, школы, семьи, социума	1856
Шудабаева Назым Темирбековна, Нурмуқанова Гульназ Тулендыевна	Организация внеурочной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования	1860
Шхан Нұрлан Елемесұлы	«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясындағы тағылым бағдарламасы	1864
Шымбергенова Акмарал Бахытжановна	Исследовательская работа по литературному краеведению: путь к формированию гражданской позиции и патриотизма	1870
Щетинкина Светлана Ефимовна	О роли социального партнерства семьи, школы и общества в учебно–воспитательном процессе	1872
Яйчук Татьяна Владимировна	Консолидация усилий семьи, школы и общества как фактор успешной социализации личности школьника	1877
Ясменко Руслан Александрович	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности на уроках физической культуры	1880
Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны		1884
Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны		1885
Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны		1901
Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны		1907